

21 Aralık 2009
TS/BAS-BÜL/96

TÜSİAD - Kopenhag İklim Zirvesi Değerlendirmeleri

2012 sonrası yeni iklim rejiminin çerçevesinin belirlenmesi amacıyla Kopenhag'da gerçekleştirilen COP 15 İklim Zirvesindeki teknik müzakereler ve çalışmalarda sera gazı emisyonlarının azaltım oranları, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler için yapılacak "iklim yardımı", ormanlar sorunu, taahhütlerin takip edilmesi, pazar mekanizmaları, yasal çerçeve konularında anlaşma zemini sağlanamadı.

Kopenhag İklim Zirvesi ile ilgili TÜSİAD değerlendirmeleri şu şekildedir.

- Uzun süren toplantılardan sonra karara varılamayınca ABD önderliğinde Brezilya, Çin, Güney Afrika ve Hindistan bir araya gelerek Kopenhag Mutabakatını açıkladı.
- Sıcaklık artışının 2050 yılına kadar 2 derece ile sınırlandırılması gerektiğinin altını çizen Mutabakat, BM İklim Değişikliği Sözleşmesinde EK 1'de yer alan gelişmiş ülkelerin 2020 yılına kadar alacakları indirim baz yılı ve taahhüdünü ibraz etmelerini öngörmektedir.
- Mutabakatta Ek 1 dışında yer alan gelişmekte olan ülkelere mali yardım sağlanarak temel senaryo (business-as-usual) emisyon artışlarından azaltım yapmaları beklenmektedir. Bu amaçla, gelişmiş ülkelerin gelişmekte olan ülkelerin adaptasyon çalışmaları için yeterli, öngörülebilir ve sürdürülebilir finansal kaynak, teknoloji ve kapasite geliştirme desteği sağlaması hedeflenmektedir.
- 2010-2012 yılları arasında gelişmekte olan ülkelere 30 milyar dolar fon sağlanması hedeflenmektedir. Bu çerçevede, kısa vadede Avrupa Birliği 10,6 milyar dolar, Japonya 11 milyar dolar ve ABD'nin 3,6 milyar dolar yardım vaat etmektedir.
- Gelişmekte olan ülkelerin şeffaf denetleme mekanizmalarını kabul etmesi şartı ile 2020 yılına kadar yıllık 100 milyar dolar tutarında fon desteği almaları hedeflenmektedir.
- 2012 sonrası yeni iklim rejimi diğer ülkeler gibi Türkiye'yi de yakından ilgilendirmektedir. Türkiye BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesinin EK 1 ülkeler listesinde yer almaktadır.

- Türkiye, müzakerelerde tüm göstergelere göre kendisinin gelişmekte olan ülke olduğunu belirtmiş ve Ek 1 ülkeleri arasındaki gelişmişlik farklarına dikkat çekmiştir.
- Müzakere metinlerinde Türkiye'nin her ne kadar gelişmiş ülkeler listesinde yer alsa da özel durumunu teyit eden ve 2001 yılında Marakeş'te alınan karara atıf bulunması önem taşımaktadır.
- Bağlayıcılığı bulunmayan "Kopenhag Mutabakatı" daha ziyade bir uzlaşma metnidir. Ancak, Haziran 2010'da Bonn'da yapılacak ara toplantıyı takiben resmi bağlayıcılığı olan bir anlaşmaya en geç Aralık 2010'da Meksika'da gerçekleşecek COP 16 toplantısında varılması hedeflenmektedir.
- Türkiye bu süreci iyi kullanarak gerekli envanter, veri, bilgi, strateji ve eylem planı çalışmalarını tamamlamalıdır. Türkiye'nin, yeni oluşacak iklim rejiminde gelişmekte olan ülkelere sağlanması öngörülen teknoloji ve finansman fonlarından faydalanması rekabet gücünü koruması ve düşük karbonlu ekonomiye geçişi açısından hayati önem taşımaktadır.

Kopenhag iklim zirvesi sonrasında Türkiye'nin Avrupa Birliği katılım süreci çerçevesinde çevre faslı müzakereye açılmıştır. Birçok sektörü yatay kesen çevre konusu vizyoner bir bakış açısı ve entegre bir yaklaşım ile ele alınmalıdır. Direktiflere yönelik toplam maliyet, yatırım, detaylı uygulama planları ve uygulama süresini içeren bir etki analizi yapılmalı ve müzakere pozisyonu bu etki analizi ile desteklenmelidir. Bu süreçte yükümlüğü paylaşacak olan özel sektörün, müzakere ve uyum sürecinde aktif rol alması ülke rekabet gücü açısından hayati önem taşımaktadır.

Kopenhag İklim Zirvesine Türkiye Resmi Heyeti dahilinde, TÜSİAD adına Sanayi, Hizmetler ve Tarım Bölümü Uzmanı Hande Baloğlu katılım sağlamıştır.

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞ ADAMLARI DERNEĞİ
BASIN BÜROSU

Meşrutiyet cad. No.46 Tepebaşı 34420 – İSTANBUL
Tel: (0212) 2491929 Faks: (0212) 2933783